FRÅN DIREKTÖRSBEREDNINGEN

Förslag till ställningstagande om de gemensamma resursernas (DGR) framtida hantering

Förslag till ställningstagande vid Ordföranderådet den 5 juni

Ordföranderådet gör ställningstagande

1. Ordföranderådet godkänner förslag från Direktörsberedningen som innebär att Region Värmland garanterar en årlig avkastning 2,5 procent på uppbokade medel. Den årliga avkastningen ska utgå i 10 år.

2. Ordföranderådet uppdrar till Direktörsberedningen, utifrån "Överenskommelsen om de gemensamma resurserna" (tilläggsavtal till Samverkansavtal Värmland), att ta fram förtydligande rutin för hur vi kan tillgängliggöra och använda de gemensamma resurserna strukturerat över tidshorisonten 10 år, insatserna ska ha tydlig koppling till Värmlandsstrategin**.**

3. Uppdraget ska redovisas till Ordföranderådet hösten 2026.

Sammanfattning av ärendet

I maj 2025 uppdrog Ordföranderådet till Direktörsberedningen att ta fram förslag på hur DGR kan förvaltas på ett kostnadseffektivt sätt.

Vid Ordföranderådet den 17 april 2026 presenterades förslag till hantering. Förslaget innebär att Region Värmland garanterar en årlig avkastning 2,5 procent på uppbokade medel under 10 års tid.

Överenskommelsen reglerar processen om hur medlen kan tillgänggöras och vad de kan användas till men behov av förtydligande finns.

Av väsentligt vikt är att insatserna som görs och finansieras av DGR ska ha tydlig koppling till Värmlandsstrategin. Överenskommelsen är mycket klar med att ställningstagande i Ordföranderådet om en insats förutsätter konsensus. Efter ställningstagande i Ordföranderådet sker formellt beslut i regionstyrelsen.

Det är önskvärt men inget krav att de gemensamma resurserna används till ändamål som möjliggör medfinansiering från Region Värmland och de värmländska kommunerna och/eller som växlas upp av extern part, till exempel stat eller EU.

Det är viktigt att notera att förslaget bygger på att 20 mkr per år används till insatser men att det inte är en exakt summa utan ungefärlig, dvs summan kan fluktuera över åren efter behov av insatser.

Direktörsberedningens förslag som svar på sitt uppdrag är att Ordföranderådet godkänner förslag från Direktörsberedningen som innebär att Region Värmland garanterar en årlig avkastning 2,5 procent på uppbokade medel. Den årliga avkastningen ska utgå i 10 år.

Parallellt bör Ordföranderådet uppdra till Direktörsberedningen, utifrån Överenskommelsen om de gemensamma resurserna (tilläggsavtal till Samverkansavtal Värmland), att tydliggöra rutin för hur vi kan tillgängliggöra och använda de gemensamma resurserna strukturerat över tidshorisonten 10 år, insatserna ska ha tydlig koppling till Värmlandsstrategin. Uppdraget bör redovisas under 2026.

Bakgrund

Samtliga parter i samverkan - kommuner och region - fattade 2021 beslut om "Överenskommelse om Region Värmlands och Värmlands kommuners hantering av de gemensamma resurserna (DGR) för Värmlandsstrategins genomförande, från kommunalförbundet Region Värmland och Värmlandstrafik AB "Överenskommelsen är en bilaga till Samverkansavtal Värmland. Överenskommelsen hanterar bakgrunden om hur DGR uppstod, processen till överenskommelsen, frågeställningar om vad resurserna ska användas till, prioritering och process om hur de tillgängliggörs mm.

I överenskommelsen står det "Region Värmland säkerställer att det över tid formas interna rutiner som möjliggör att de gemensamma resurserna kan tillgängliggöras på ett kostnadseffektivt sätt samt att de kan särredovisas inom ramen för Region Värmlands samlade redovisning".

- Ordföranderådet lämnade den 8 maj 2025 uppdrag till Direktörsberedningen (DB) att ta fram förslag på hur DGR kan förvaltas på ett kostnadseffektivt sätt.
- Vid DB:s möt den 22 augusti 2025 möte presenterar Peter Bäckstrand och Marcus Brolinson, Region Värmland, förslag till hantering av de gemensamma resurserna.
- Under hösten 2025 lyftes frågan vid flera möten med DB. Vid mötet den 10 oktober 2025 var DB överens om att gå vidare med förslag som innebär ”öka fokus på att hitta lämpliga satsningsområden inom ramen för överenskommelsen (ungefär 20 mnkr/år).”

- Vid DB:s möte den 12 december 2025 presenterades förslag utifrån uppdraget. Några revideringar har gjorts och reviderat förslag presenterades vid DB:s möte den 30 januari.
- Vid ordföranderådets möte den 13 februari 2026 skickades frågan tillbaka till DB för hantering inför kommande Ordföranderåd. Uppdraget vara att tydliggöra resursernas tillkomst samt utreda möjligheter till "fondering" av medlen.
- Vid Ordföranderådet den 17 april informerar ekonomichef i Arvika kommun och finanschef och strateg från Region Värmland om historik och bakgrund till DGR:s uppkomst samt lyfta svårigheter om "fondering" och avråder starkt från det förfarandet.
- Särskild dokumentation finns om hela processen ovan.

Förslag till hantering

Vid mötet med Ordföranderådet den 17 april lämnas förslag om princip för hantering av DGR enligt följande:

- ✓ Region Värmland garanterar en årlig avkastning 2,5 procent på uppbokade medel.
- ✓ Om genomförda satsningar på 20 mnkr per år skulle det innebära att regionen totalt tillför ca 35 mnkr i ränta över 13 år
- ✓ Totalt ca 241 mnkr till gemensamma satsningar
- ✓ Regionen kommer betala ränta på pengarna en begränsad period (10-13 år)
- ✓ Pengarna ska göra nytta för Värmland och värmlänningarna inte ligga på en balansräkning i regionen

DB:s arbete process fortsätter och efter dialog är DB:s förslag till Ordföranderådet att den redovisade principen som Region Värmland erbjuder om 2,5 % årlig avkastning på uppbokade medlen ska gäller under en 10-årsperiod. Omformulerat i siffror blir reviderat förslag enligt nedan:

- ✓ Region Värmland garanterar en årlig avkastning 2,5 procent på uppbokade medel.
- ✓ Om genomförda satsningar på 20 mnkr per år skulle det innebära att regionen totalt tillför ca 33 mnkr i ränta över 10 år. Viktigt att notera att 20 mkr per år inte är en exakt summa utan ungefärlig, dvs summan kan fluktuera över åren efter behov av insatser
- ✓ Totalt ca 239 mnkr till gemensamma satsningar
- ✓ Regionen kommer betala ränta på pengarna en begränsad period (10 år)

- ✓ Pengarna ska göra nytta för Värmland och värmlänningarna, inte ligga på en balansräkning i regionen

Parallellt arbete med tydliggörande utifrån antagen överenskommelse

Parallellt behöver arbete göras med att ta fram en förytligande rutin för överenskommelsen. Förtydligandet behöver vara konkret kring hur medlen kan tillgängliggöras och användas. Överenskommelsen reglerar processen men behov av förtydligande finns.

Av väsentligt vikt är att insatserna som görs och finansieras av DGR ska ha tydlig koppling till Värmlandsstrategin. Överenskommelsen är mycket tydlig med att ställningstagande i Ordföranderådet om en insats förutsätter konsensus. Efter ställningstagande i Ordföranderådet sker formellt beslut i regionstyrelsen.

Det är önskvärt men inget krav att de gemensamma resurserna används till ändamål som möjliggör medfinansiering från Region Värmland och de värmländska kommunerna och/eller som växlas upp av extern part, till exempel stat eller EU.

Det är viktigt att notera att 20 mkr per år inte är en exakt summa utan ungefärlig, dvs summan kan fluktuera över åren efter behov av insatser.

Direktörsberedningen bör få uppdrag att ta fram förtydligande rutin för överenskommelsen.